

c/o Vesthimmerlands Kommune via Klageportalen

23. nov. 2020

KLAGE

over Vesthimmerlands Kommunes dispensation til etablering af badebro i Sjørup Sø - [adresse 1]

Vesthimmerlands Kommunes sagsnr. 1.05.08-P25-86-20

Vesthimmerlands Kommune har den 27. oktober 2020 meddelt dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 65, idet der dispenseres fra lovens §3 til at bygge en bade- og bådebro ud fra bredden af Sjørup Sø ved [matr. 1].

Dansk Botanisk Forening (herefter DBF) samt Danmarks Naturfredningsforening ved DN Sekretariat og DN Vesthimmerland (herefter DN) skal herved klage over dispensationen.

Vesthimmerlands Kommunes dispensation er givet sideløbende med Vesthimmerlands kommunes zone-tilladelse efter Planlovens §35 til etableringen af bade-/bådebroen (Vesthimmerlands kommunes sagsnr. 01.03.03-P19-60-20 af 27. oktober 2020.)

DBF og DN har påklaget kommunens zonetilladelse til Planklagenævnet.

Utilstrækkelig ansøgningsgrundlag

Vesthimmerlands Kommunes dispensation er desuden givet i sammenhæng med en tilladelse til bygningen af bådebroen efter Vandløbslovens § 47 og kapitlerne 15 og 16 samt § 10 og kapitel 4, 5 og 8 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering m.v.

Bekendtgørelse 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og restaurering m.v. fastsætter i Kapitel 5 § 12 stk 1 litra 1, at et forslag til et projekt omfattet af en eller flere af bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 2-4 skal indeholde en redegørelse om formålet med og en begrundelse for projektet og i litra 2, at forslaget indeholder fornødent oversigtskort og detailplaner.

Tilsvarende følger af samme bekendtgørelses Kapitel 5 § 19 stk. 3, at vandløbsmyndighedens godkendelse skal indeholde en beskrivelse af det pågældende projekt, bestemmelser om arbejdets udførelse, herunder ansvaret for tilsynet, eventuelle særlige vilkår for godkendelsen, herunder eventuelle tidsbegrænsninger og fristen for arbejdets udførelse samt bestemmelser om indberetning til vandløbsmyndigheden herom.

I henhold til bekendtgørelsens kapitel 8, § 29, jfr. Lov om vandløb, LBK nr. 127 af 26. januar 2017 kapitel 16 er hverken DBF eller DN tillagt klageret over tilladelser i henhold til Vandløbslovens § 47 og kapitlerne 15 og 16 samt § 10 og kapitel 4, 5 og 8 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering m.v.

Vesthimmerlands kommunes tilladelse til bade- og bådebroen efter Vandløbsloven og den tilhørende bekendtgørelse er derfor ikke omfattet af nærværende klage.

Klagerne skal dog påpege, at vurderingen af Vesthimmerlands kommunes dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 65 til bygningen af bade- og bådebroen kontra de naturbeskyttelsesinteresser, der hermed tilsidesættes, kunne have været foretaget på et betydeligt mere kvalificeret grundlag, hvis kommunen havde sikret sig og viderekommunikert de informationer, der forudsættes i §12 og §19 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering m.v.

Kommunen oplyser i en mail af 16. 11.2020 kl. 07.46, at ansøgningen er fremsendt ad to veje. Den første, foreløbige ansøgning er fremsendt pr. mail af HimmerLand Golf & Spa Resorts [person 1] og består af dels et Krak-kort med bade- bådebroen indtegnet som en sort tuschstreg og en håndskrevet tilføjelse, hvoraf fremgår, at bade- og bådebroen har dimensionerne 1,4 meter i bredden og 30 meter i længden. Samtidig er der fremsendt en produktbrochure fra firmaet "badebroer.dk". I mailen oplyser [person 1], at " *Badebroen udføres som den centret har opstillet tidligere...*".

Anden ansøgning (benævnt 1. indsendelse) (se bilag 1) er indsendt af [person 2] fra arkitektfirmaet Laban A/S i Silkeborg. Ansøgningen fremtræder som en digital formular med BOM-nummer: *byg-2020-389751*. Der er således tale om en ansøgning om byggetilladelse, indgivet via den centrale byggesagsportal "Byg og Miljø". Ansøgningen handler om et terrasseanlæg og isætning af vinduer i en allerede eksisterende, overdækket terrasse. Ønsket om en badebro nævnes kun perifert, se nedenfor.

I ansøgningen er Laban Arkitektfirma angivet som ejer under formularfeltet "Kontaktoplysninger på ejeren". Af det medsendte tegningsmateriale fremgår imidlertid, at bygherren er "[sommerhus 1]" på adressen [adresse 1].

På forespørgsel oplyser Vesthimmerlands kommune i en mail den 18.11. 2020 kl. 08.38, at der ikke foreligger yderligere ansøgningsmateriale i sagen.

DBF og DN må derfor konkludere, at Vesthimmerlands kommune har givet dispensation efter Naturbeskyttelsesloven alene på baggrund af en digital ansøgning om byggetilladelse.

Af et medsendt bilag til den digitale ansøgning, "*Indsendelse 1, 1-01 - Situationsplan.pdf.pdf*" fremgår af tegningen dels, at den påtænkte bade-/bådebro får dimensionerne længde 25 meter og bredde 2 meter og dels, at broen "*udføres som himmerland golf & spa resorts badebro*". (Se bilag 1-1)

Af situationsplanen fremgår, at brofæstet placeres på [matr. 1], og at broen placeres vinkelret på bredlinjen.

Dispensation med vilkår til bade-/bådebro på tredjemands ejendom

Af Udviklings- og Forenklingsstyrelsens Offentlige Informationsserver på <https://www.ois.dk> fremgår, at ejeren af [matr. 2], hvor sommerhuset ligger, er [person 3], mens [matr. 1], hvor bade-/bådebroen tænkes placeret, ejes af [forening 1].

Af [forening 1]s hjemmeside på [\[link\]](#) fremgår, at [person 3] ikke er medlem af bestyrelsen og af grundejerforeningens vedtægter fremgår modsætningsvis, at tredjemand, herunder "menige" medlemmer af grundejerforeningen, ikke kan handle på foreningens vegne eller forpligte foreningen på nogen måde.

DBF og DN må derfor konstatere, at Vesthimmerlands kommunes dispensation fra §3 i Naturbeskyttelsesloven til etablering af en bade-/bådebro er givet til ejeren af [matr. 2], [person 3], mens bådebroen placeres på og ud fra nabomatriklen [matr. 1], der ejes af [forening 1].

Af Vesthimmerland kommunes særskilte samlede landzonetilladelse til bade-/bådebroen (sagsnr. 01.03.03-P19-60-20) fremgår, at der er foretaget nabohøring af [forening 1], men at der ikke er indkommet bemærkninger.

DBF og DN finder ikke, at fraværet af bemærkninger i en nabohøring kan sidestilles med en retslig gyldig aftale mellem ejeren af [matr. 1], [forening 1], og ejeren af [matr. 2], [person 3], om sidstnævntes ret til at placere en bade-/bådebro på førstnævntes ejendom.

Vesthimmerlands kommunes dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 med tilhørende bindende vilkår er altså givet til én person, mens dispensationens genstand, bade-/bådebroen, placeres på en anden juridiske persons ejendom.

En sådan konstruktion er efter DBF og DN's opfattelse i strid med almindelige forvaltningsretslige grundsætninger.

Klagenævnets praksis

Den del af [matr. 1], hvor bade-/bådebroens landfæste placeres, er udlagt som naturtypen mose og såvel mosen som Sjørup Sø er beskyttede i henhold til Naturbeskyttelseslovens §3.

Af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 25. juni 2020 i sag nr. 19/04622 "Stadfæstelse af afslag på dispensation i sag om etablering af bådebro samt fjernelse af rørskov i Skanderborg Kommune" fremgår følgende af nævnets bemærkninger:

Efter naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m².

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, at der i særlige tilfælde kan meddeles dispensation fra

forbuddet i § 3.

Det følger af bemærkningerne [6] til naturbeskyttelsesloven, at der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper, når ændringerne er væsentlige eller i strid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper som sådanne, idet reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes.

Der må, for at et indgreb i området tilstand eventuelt kan accepteres, tillige være tale om et område, som ud fra naturbeskyttelsesmæssige hensyn vurderes som uden særlig interesse, eller om et indgreb, der i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Derudover forudsættes det, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3-beskyttelsen i området.

Efter DBF og DN's opfattelse foreligger der ikke i nærværende sag om en bade-/bådebro ved Sjørup Sø sådanne særlige omstændigheder, at de kan begrunde en dispensation til foranstaltninger, der ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper væsentligt og i strid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper.

Uheldig præcensskabende virkning

En dispensation til en privat bade-/bådebro vil efter DBF og DN's mening skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af §3-beskyttelsen af Sjørup Sø og de §3-beskyttede mose-, eng- og overdrevarsarealer, der omkranser søen i dens helhed.

Det er også klagerens opfattelse, at dispensationen vil skabe en uheldig lovliggørende præcedens for de ulovlige bade-/bådebroer og -anlæg, der allerede i dag findes omkring Sjørup Sø og som kan erkendes på tilgængelige ortofotos.

På ortofotos fra 1999 på Danmarks Miljøportal, Arealinformation, kan der ikke erkendes bade- eller bådebroer neden for Sjørup Søvej eller på søens vestside i det hele taget. Neden for det gamle sommerhusområde øst for søen kan man på luftfotoet se en enkelt bro.

På ortofoto fra 2020 kan der erkendes ni broer i søen. Af dem er den nordligste HimmerLand Golf & Spa Resort nyanlagte bade-bådebroanlæg, der henvises til som model for den ansøgte bade-/bådebro. Samtlige ni broer er placerede i det NBL §3-beskyttede moseområde, der omkranser søen mod vest, nord og nordøst.

Det er DBF og DN's opfattelse, at der bortset fra HimmerLand Golf & Spa Resorts nye anlæg ikke foreligger dispensation fra Naturbeskyttelsesloven til etableringen af disse bade-/bådebroer, der alle er placeret på matr. nr. 42, Søttrup By, Ulstrup og altså uden for broejernes/brugernes egen ejendom.

Himmerland Golf & Spa Resorts nyanlagte bade-bådebro er muliggjort gennem Vesthimmerlands kommunes lokalplan 1032, der i afsnittet "Sikring af offentlighedens adgang til naturen" side 8 åbner mulighed for etablering af en bådebro som flydebro. Lokalplanens kortbilag 8 viser placeringen.

Da HimmerLand Golf & Spa Resorts nye bade-/bådebro har sit retslige grundlag i en lokalplan, der fastlægger placeringen, kan broen efter DBF og DN's mening ikke danne præcedens for etableringen af tilsvarende bade-/bådebroer andre steder i søen.

Da de eksisterende øvrige broanlæg i Sjørup Sø efter DBF og DN's opfattelse mangler fyldestgørende lovligt grundlag, mener klagerne heller ikke, at Vesthimmerlands kommune med rette kan begrunde nærværende dispensation med en henvisning til disse ulovligt anlagte broer og anlæg.

Det er derimod klagerens opfattelse, at den her påklagede dispensation vil skabe en utilsigtet og uheldig lovliggørende præcedens i relation til de allerede, ulovligt anlagte bade-bådebroanlæg i Sjørup Sø.

Manglende begrundelse

DBF og DN skal yderligere bemærke, at hverken ansøgningsmaterialet eller Vesthimmerlands kommunes dispensation til etableringen af bade-/bådebroen rummer nogen begrundelse for nødvendigheden af den påtænkte bade-/bådebro og ej heller nogen redegørelse for den påtænkte brug. DBF og DN må derfor gå ud fra, at formålet med bade-/bådebroen udelukkende er privat brug, hvilket efter klagerens opfattelse burde fremgå af dispensationen.

Den påtænkte bade-/bådebro er ikke i ansøgningen eller situationsplanen beskrevet nærmere ud over længde og bredde samt henvisningen til den bade-/bådebro, der ejes af HimmerLand Golf & Spa Resort.

Visuelt markant teknisk anlæg

DN har den 18. november besigtiget området og konstateret, at den af HimmerLand Golf & Spa Resort ejede bade-/bådebro er udført som et bastant teknisk anlæg i galvaniseret stål og mørkt træ, ikke kun 2 meter bredt, men yderligere tilføjet en lavere platform på anslået 2 x 2 meter tre fjerdele ude af broens længde samt en vinkelformet afslutning på broen yderst mod søen på anslået 2 x 6 meter.

Bade-/bådebro-anlægget fremtræder visuelt markant og virker i væsentlig grad forstyrrende for naturoplevelsen ved søen (se foto 1 og 2, bilag 2)

Ulovlig tilstandsændring af §3-beskyttet mose og søen

Under besigtigelsen har DN yderligere konstateret, at der er udøvet betydelig skade på det smalle, §3-beskyttede moseareal på [matr. 1] mellem [person 3]s ejendom [matr. 2] og bredden af Sjørup Sø.

På de uberørte dele af det §3-beskyttede moseområde mellem lokalplanområde 1032 og Sjørup Sø forefindes en karakteristisk naturlig vådbundsvegetation med tæt rørskov yderst mod søen (se foto 3, bilag 2)

Mellem [person 3]s sommerhus på [matr. 2] og søbredden er vådbundsvegetationen og rørskoven imidlertid

fuldstændigt fjernet og erstattet med tætklippet græsplæne helt ned til søbredden i hele matriklens bredde. Længst oppe mod sommerhuset er græsarealet befæstet med en åben betonbelægning, der i følge byggeansøgningen skal erstattes med en plasticbefæstelse, der rækker et stykke ind på [matr. 1], men dog ikke ind i det §3-beskyttede moseområde. Græsarealet er tydeligvis ikke nyetableret.

DBF og DN må konstatere, at der er udøvet væsentlig skade på såvel det beskyttede moseareal som rørskoven langs søbredden neden for [person 3]s ejendom (se foto 4, bilag 2)

Det forekommer derfor klagerne uforståeligt, at Vesthimmerlands kommune, der efter det oplyste i dispensationen har besigtiget arealet 9. og 21. september 2020, ikke har påtalt forholdet og krævet de §3-beskyttede naturarealer retablerede i henhold til bestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens Kapitel 11.

I stedet opstiller Vesthimmerlands kommune i afsnittet ”Vilkår for dispensation og tilladelse” som vilkår, at

3. *Rydning af træer og buske langs søbredden og opsætning af bro skal ske uden for fuglenes ynglesæson, som er 1. marts - 1. august.*
4. *Under opsætning af broen er det tilladt at fjerne tagrør i broens tracé men ikke i omgivelserne.*

..... velvidende, at der hverken er vådbundsvegetation, træer, buske eller rørskov tilbage på den del af den §3-beskyttede mose og søbred, der ligger mellem [person 3]s ejendom og søen.

Værdifuld naturlokalitet med beskyttede planter og fugle

Der er offentlig adgang til søen via Sjørup Søvej og flere stisystemer nord og syd for sommerhusområdet på Sjørup Søvej 37 - 59. Søen er naturskøn og byder på en god naturoplevelse for de mange besøgende, der benytter den nærliggende golfbane eller følger stisystemet til fods.

Sjørup Sø er kalkholdig og dækker et areal på 37,7 ha og har en gennemsnitsdybde på knap 6 meter og en største dybde på 16 meter. Søen er i ”Basisanalysen for vandområdeplaner 2021 - 2027” karakteret som en naturlig sø i god økologisk tilstand.

Der er tidligere observeret Kransnålalger i Sjørup Sø. Desuden rummer søen flere rødlistede arter, nemlig Brobladets vandaks (Truet, EN, i tilbagegang), Kredsbladets vandranunkel (Næsten truet, NT, i tilbagegang) og Krybende vandkrans (Næsten truet, NT, i tilbagegang, forekommer nu måske på færre end 25 lokaliteter i DK)

Der er i og omkring Sjørup Sø observeret flere fuglearter, medtaget på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1. Det gælder Rørdrum, hvis tilstedeværelse er konstateret i flere på hinanden følgende år, hvorfor man må antage, at arten yngler på lokaliteten. Desuden er der i DOF-basen noteret observationer af Hvepsevåge og Isfugl. Sjørup Sø føder vandløbet Herredsbækken, der har en længde på 10 kilometer med udløb i Vilsted Sø. Der er

i Naturbasen registreret odde i Herredsbækken nær udløbet. Da odde er særdeles territoriekrævende og færdes både i vandet og til lands, er det sandsynligt, at der allerede er eller vil forekomme odde i Sjørup Sø. Odderen er som art fredet og omfattet af beskyttelsen i Habitatdirektivets Bilag IV.

Søen rummer således et værdifuldt plante- dyre- og fugleliv, der har krav på den fred og beskyttelse, som Naturbeskyttelseslovens §3 har til formål at sikre.

Konklusion

Sammenfattende må DBF og DN på baggrund af foranstående konkludere, at Vesthimmerlands kommunes dispensation efter Naturbeskyttelseslovens § 65 til etablering af en bade-/bådebro i Sjørup Sø - [adresse 1]

- bygger på et utilstrækkeligt ansøgningsmateriale
- er i strid med klagenævnets praksis i tidligere afgørelser
- har en uheldig præcedensskabende virkning
- mangler begrundelse for at tilsidesætte naturbeskyttelsen efter NBL §3
- vil føre til skade på naturoplevelsen på grund af anlæggets bastante visuelle karakter
- ikke tager hensyn til, at søens værdifulde plante- og fugleliv bør nyde bedst mulig beskyttelse og derfor bør friholdes for tekniske anlæg
- er i strid med almindelige forvaltningsretslige grundsætninger.

Af disse og øvrige foranstående grunde skal DBF og DN derfor anmode Miljø- og Fødevarerklagenævnet om at ændre Vesthimmerland kommunes dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 til et afslag.

DBF og DN skal yderligere anmode Miljø- og Fødevarerklagenævnet om at pålægge Vesthimmerlands kommune at foranledige, at de ødelagte §3-beskyttede naturarealer mellem [matr. 2] og Sjørup Sø retableres.

Venlig hilsen

Dansk Botanisk Forening
Jesper Erenskjold Moeslund
bestyrelsesmedlem
Jyllandskredsen

Danmarks Naturfredningsforening
Jan Pedersen
biolog
Sekretariatet

Danmarks Naturfredningsforening
Jakob Kortegaard Becher
formand
Vesthimmerland